

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

**Установа адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя
Максіма Танка”**

Факультэт беларускай і рускай філалогіі

Кафедра беларускай літаратуры і культуры

**Аксёнаў
Мікалай Сяргеевіч**

**ЧАСАВЫЯ КАНЦЭПТЫ Ў БЕЛАРУСКАЙ ПАЭЗІІ
1920-Х – 1930-Х ГАДОЎ**

Дыпломнае даследаванне

33-02-14-2013/1

**Навуковы кіраўнік –
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт Заяц Н.В.**

Мінск, 2013

Дыпломная работа студэнта 502-й групы

Аксёнава Мікалая Сяргеевіча

рэкамендавана да абароны на пасяджэнні кафедры беларускай літаратуры і культуры “24” красавіка 2013 г., пратакол № 10

Загадчык кафедры

15.05.2013

Гоўзіч І.М.

Навуковы кіраўнік

15.05.2013

Заяц Н.В.

Аўтар дыпломнага

даследавання

15.05.2013

Аксёнаў М.С.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

РЭЗЬЮМЭ

Аксёнаў Мікалай Сяргеевіч

Часавыя канцэпты ў беларускай паэзіі 1920-х – 1930-х гадоў

Ключавыя словы: кагнітыўная паэтыка, індывідуальная канцэптасфера, канцэпт, літаратурны канцэпт, мастацкі свет, паэзія, час.

Аб’ект даследавання – беларуская паэзія 1920-х – 1930-х гг. (творчасць Я. Купалы, У. Жылкі, Я. Пушчы і У. Дубоўкі).

Прадмет даследавання – асаблівасці рэпрэзентацыі тэмпаральных канцэптаў у паэзіі розных прадстаўнікоў айчыннага літаратурнага працэсу 1920-х – 1930-х гг.

Мэта работы – на матэрыяле твораў Я. Купалы, У. Жылкі, Я. Пушчы і У. Дубоўкі даследаваць асаблівасці рэпрэзентацыі часавых канцэптаў у беларускай паэзіі 1920-х – 1930-х гг.

Метадалагічнай базай навуковай работы сталі вучэбныя дапаможнікі па тэорыі і метадалогіі літаратуразнаўства і мовазнаўства, найноўшыя напрацоўкі ў галіне кагнітыўнай паэтыкі і псіхалічнасці. Для вырашэння пастаўленых задач выкарыстаны метады крытычнага аналізу навуковай літаратуры, асноўныя прыёмы кагнітыўнага і кампаратывнага аналізу, герменеўтычны метады.

Навуковая навізна. Дыпломная работа з’яўляецца эксперыментальным літаратуразнаўчым даследаваннем у галіне кагнітыўнай паэтыкі, у якім прааналізаваны адметнасці рэпрэзентацыі тэмпаральных канцэптаў у беларускай паэзіі 1920-х – 1930-х гг., паказаны ідэйна-эстэтычныя функцыі гэтых ментальных з’яў у ідэасферах канкрэтных аўтараў.

Практычная значнасць атрыманых вынікаў. Матэрыялы даследавання маюць навукова-тэарэтычную каштоўнасць і могуць выкарыстоўвацца пры выкладанні дысцыплін літаратуразнаўчага профілю, падрыхтоўцы спецсемінараў і спецкурсаў па беларускай літаратуры, а таксама пры напісанні курсавых і дыпломных работ.

SUMMARY

Aksionau Mikalai Siargeevich

Temporal concepts in the Belarusian poetry of the 1920th – 1930th years

Key words: cognitive poetics, individual conceptual sphere, a concept, a literary concept, the world of art, the poetry, the time.

Object of research – Belarusian poetry of the 1920th – 1930th years (the works of Y. Kupala, V. Zhilka, Y. Puscha, V. Dubovka).

Subject of research – features of representation of temporal concepts in poetry of different representatives of domestic literary process of the 1920th – 1930th years.

Goal – to study the features of the representation of temporal concepts in the Belarusian poetry of the 1920th – 1930th years on the material of Y. Kupala's, V. Zhilka's, Y. Puscha's, V. Dubovka's works.

Methodological basis of the scientific work are the tutorials on the theory of literature and linguistics, the latest research capability in the field of cognitive poetics and psycholinguistics. For resolving the tasks it was used the methods of critical analysis of the scientific literature, the basic techniques of cognitive and comparative analysis, the hermeneutical method.

Scientific novelty. The graduate work is an experimental literary research in the field of cognitive poetics, in which the features of the representation of temporal concepts in the Belarusian poetry of the 1920th – 1930th years have been analyzed, showing the ideological and esthetic functions of these mental phenomena in ideospheres specific authors.

The practical significance of the results. The Materials of research are of scientific and theoretical value and can be used in teaching disciplines of literary profiles, in preparation for special seminars and special courses in Belarusian literature, and in writing term papers and graduate works.